έκδοση για τον **πολιτισμό** και την **ανάπτυξη**

Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2021

τεύχος 7 - α' έκδοση

διατίθεται **ΔΩΡΕΑΝ**

Λίγα λόγια ...

Αιθήρ, το πέμπτο στοιχείο του κόσμου. Η πεμπτουσία, ο συνδετικός κρίκος του σύμπαντος, η θεϊκή πνοή. Συμβολικός λοιπόν ο τίτλος του εντύπου, γιατί πως μπορεί να ερμηνεύσει κανείς το μεράκι, το φιλότιμο, τον έρωτα, το ταλέντο, την έμπνευση. Αυτά ακριβώς που χρειάζονται για να έχει η ζωή μας ποιότητα. Αυτά που γεννούν πολιτισμό, που χαρίζουν ομορφιά. Αυτά που μπορούν να φέρουν στην πολιτεία μας ανάπτυξη, πρόοδο κι ευημερία. Πολιτισμός και Ανάπτυξη λοιπόν είναι η θεματογραφία του εντύπου Αιθέρος, συνδετικό δεσμό της θεωρίας με την πράξη. Του πνεύματος και της ύλης. Στόχος δηλαδή του εντύπου είναι να αποτελέσει βήμα σύγχρονής έκφρασης απόψεων για την ανάδειξη του πολιτισμού μας και την επίτευξη οικονομικής ανάπτυξης. Την κοινή μας Πρόοδο. Ο Αιθήρ φιλοξενεί σκέψεις, στοχασμούς, απόψεις, προβληματισμούς, μελέτες, προτάσεις. Αντικειμενικός του σκοπός είναι η κατανόηση της πραγματικότητας μας, η γνώση των δυνατοτήτων μας, η καταγραφή των αδυναμιών μας και η εξεύρεση λύσεων. Αν η επίτευξη του ευ ζην είναι ένα αέναο πρόβλημα της ανθρωπότητας, σήμερα αυτό απαιτεί περισσότερο από ποτέ τη συμμετοχή όλων μας. Συμμετοχή με μεράκι, με όρεξη, συμμετοχή ανθρώπων εμπνευσμένων από τον πολιτισμό μας, ανθρώπων ερωτευμένων με τη ζωή.

τεύχος 7 - α' έκδοση

Περιεχόμενα

Τα κείμενα είναι του οικονομολόγου - συγγραφέα **Δημήτρη Γεωρ. Κουτσονίκα** ο οποίος φέρει ακέραια και αποκλειστική ευθύνη του περιεχομένου τους.

Μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί του στο email: dkoutsonikas@yahoo.com
ή να επισκεφτείτε την προσωπική του ιστοσελίδα www.emfilox.gr

Έκδοση: 30 Σεπτεμβρίου 2021

ISBN: 9-772654-183101-07

ISSN: 2654-1831

Η τριανταφυλλένια στρατηγός

Οι νικηφόροι στρατηγοί της αρχαιότητας ανάθεταν στους Δελφούς το δέκατο των λαφύρων τους ως μνημείο αιώνιο της δόξας τους. Η μόνη γυναίκα που έπραξε το ίδιο ήταν η διάσημη εταίρα Ροδώπις. Η ροδομάγουλη, όπως λέει το όνομα της, η τριανταφυλλένια. Στην κορύφωση της πορείας της, στρατηγός των εταίρων, αφιέρωσε το δέκατο της περιουσίας της, αναθέτοντας αμέτρητες σιδερένιες σούβλες στο ιερό των Δελφών. Έμεινε έτσι το ανάθημα της αιώνιο σύμβολο.

Γιατί όμως οι σοφοί του σεμνού και αυστηρού μαντείου των Δελφών το επέτρεψαν;

Μα να για να μείνει στους αιώνες το δίδαγμα: σιδερένιες σούβλες είναι αυτό που αποκτούν οι εταίρες. Σούβλες ψυχρές που μπήχνονται σε κρέατα πεθαμένα. Αυτή τη δόξα κέρδισε, αυτή ανέθεσε._ (δγκ)

Clairvoyant eye

Έγραφε ένας φίλος απ' τα παλιά …

«September 23, 1914. Mr. Churchill to Sir Edward Grey … I do most earnestly beg you not to be diverted from the highway of sound policy in this part of the world, both during the war and at the settlement, by wanderings into the labyrinth of Turkish duplicity and intrigue. All I am asking is that the interests and integrity of Turkey shall no longer be considered by you in any efforts which are made to secure common action among the Christian Balkan States …»

«… In all the Balkans only one clairvoyant eye, only the genius of Venizelos, discerned the fundamental moral issues of the struggle, measured justly the relative powers of the mighty combatants, and appraised at their true value both the victories of the German Army, and the Sea Power under which were slowly gathering the latent but inexhaustible resources of the British Empire …»

«… So the Allies continued to wait and hope at Constantinople, and the days slipped swiftly by. Not till long after did we learn the blasting secret which would have destroyed all British and Russian

doubts. Already in the crisis of July the leaders of the Young Turk party had been in vital negotiation with the Germans, and on August 2 an alliance had been signed between Germany and Turkey. Thus all this time we were deceived. Whether anything that it was in our power to do could have averted the evils must always remain a disputed question; but that the evils were not averted is certain. In the end we had all the evils of both courses and the advantages of no course. We were forced into a war with Turkey which ultimately became of enormous magnitude. Greece was thrown into inextricable confusion. Serbia was overrun. Bulgaria, joining hands with her recent enemies the Turks, became our foe. And Roumania, when she finally came in isolated upon the allied side, suffered the direst vengeance at German hands. A more fearful series of tragedies has scarcely ever darkened the melancholy page of history …»

«… Moreover, these same Germans were, of all the enemies in the world, the most to be dreaded when pursuing their own plans; the most easily disconcerted when forced to conform to the plans of their antagonist. To leave a German leisure to evolve his vast, patient, accurate designs, to make his slow, thorough, infinitely farseeing preparations, was to court a terrible danger. To throw him out of his stride, to baffle his studious mind, to break his self-confidence, to cow his spirit, to rupture his schemes by unexpected action, was surely the path not only of glory but of prudence …»

«… Which shall we choose? Shall we use our reinforced fleets and great new armies of 1915, either to turn the Teutonic right in the Baltic or their left in the Black Sea and the Balkans? Or shall we hurl our manhood against sandbags, wire and concrete in frontal attack upon the German fortified lines in France? Shall we by a supreme effort make direct contact with our Russian ally or leave her in a dangerous isolation? Shall we by decisive action, in hopes of shortening the conflict, marshal and draw in the small nations in the North and in the South who now stand outside it? Or shall we plod steadily forward at what lies immediately in our front? Shall our armies toil only in the mud of Flanders, or shall we break new ground? Shall our fleets remain contented with the grand and solid results they have won, or shall they ward off future perils by a new inexhaustible audacity? …»

Σημείωση:

Ας διαβάσουμε και κυρίως ας υπενθυμίσουμε στους σημερινούς φίλους μας να προσέξουν τι έγραφε πριν έναν αιώνα ένας πολύ οικείος τους, για το ξεκίνημα της τότε παγκόσμιας σύρραξης._ (δγκ)

Τον καλό τον λεν' χαζό

Τον καλό τον λεν' χαζό… λέει ο σοφός λαός μας. Πόσοι δεν μπερδεύουν την ευγένεια με τη αγαθοσύνη, την πραότητα με την δειλία, την καλοσύνη με τη χαζομάρα. Ο λαός μας όμως δεν είναι χαζός, είναι καλός. Λαός πράος, σώφρων, πολιτισμένος. Λαός με εμπειρία.

Ο λαός μας δεν είναι απλά λαός, είναι έθνος. Το πανάρχαιο ελληνικό έθνος που έχει μεν διαπράξει λάθη και σφάλματα αλλά ιδίως τους δύο τελευταίους αιώνες έχει επιτύχει άθλους. Με αμέτρητες θυσίες κι αγώνες. Πάλεψε με τη σκλαβιά, τη φτώχεια, την υποκρισία και την παλιανθρωπιά και βγήκε νικητής. Έδωσε την περιουσία του, το αίμα του, έδωσε τα ίδια του τα παιδιά. Σε καμία στιγμή της νεότερης ιστορίας μας το ελληνικό έθνος δεν δίστασε να πέσει στη φωτιά για τα ιδανικά του.

Πως τώρα ο λαός των Ελλήνων κατηγοριέται ως άβουλος, ως δειλός, ως καναπεδάτος; Έγινε ξαφνικά χαζός; Έγιναν οι Έλληνες ανόητοι και δεν καταλαβαίνουν; Το 'χασαν κι ανέχονται να τους κυβερνάει αυτός ο ανεκδιήγητος συρφετός; ΟΧΙ! Ο λαός μας δεν είναι χαζός. ΑΛΛΑ ΕΧΕΙ ΜΝΗΜΗ.

Δεν είναι ότι φοβάται να βγει στους δρόμους, ότι έχει βολευτεί στον καναπέ του. Ξέρει όμως καλά αυτό που έχει τυπωθεί στην εθνική μνήμη. Τα κινήματα του δρόμου οδηγούν σε ασχήμιες. Προκαλούν ζημιά δίχως όφελος. Οι αλλαγές δεν γίνονται με φασαρίες κι οχλαγωγία. Η προκοπή δεν έρχεται με κραυγές αλλά με λόγο συντεταγμένο. Η πρόοδος έρχεται με ομόνοια και σύμπνοια όχι με συγκρούσεις και διχόνοιες. Επειδή ακριβώς ο λαός ΔΕΝ είναι χαζός, γι' αυτό δεν ξεσηκώνεται. Ο ξεσηκωμός, το ξέρει καλά το έθνος μας, είναι το έσχατο μέσο αντιμετώπισης του κινδύνου μόνο εφόσον έχει εξαντληθεί κάθε άλλη προσπάθεια.

Άρα τι γίνεται σήμερα; Το υπάρχον πολιτικό σκηνικό καταρρέει δίχως να φαίνεται εναλλακτική. Μαζί του καταρρέει και το κράτος κι αυξάνει ο κίνδυνος να χάσουμε ότι πετύχαμε με αίμα και ιδρώτα τον περασμένο αιώνα. Γι' αυτό όμως δεν φταίει ο λαός. Όποιον πολιτικό ηγέτη εμφανίστηκε τον στήριξε. Όλους τους στήριξε ο λαός. Τι έκαναν; Πούλησαν την Κύπρο, διέβρωσαν το κράτος, κατέστρεψαν την παραγωγή, αποδυνάμωσαν την ανεξαρτησία μας, παρέδωσαν τον πλούτο μας, μέχρι και τα μελλοντικά έσοδα των επόμενων γενεών. Τα ψέματα, η υποκρισία και η ιδιοτέλεια των διοικούντων μείωσαν το βιοτικό μας επίπεδο, υποθήκευσαν το μέλλον μας και επέφεραν μέχρι και μείωση του πληθυσμού μας. Οδήγησαν το κράτος στο χείλος της διάλυσης και της χρεοκοπίας. Αλλά φταίει ο λαός; Ποιόν να διάλεγε που δεν διάλεξε; Δεν έμεινε κόμμα εκτός εξουσίας που να μην βαρύνεται από ιστορικά αίσχη που δεν έχουν παραγραφεί της λαϊκής μνήμης. Μήπως όμως εμφανίστηκαν και καινούργια; Ποιοι; Οι γυρολόγοι του διαδικτύου που κινούνται στο ημίφως; Οι αυτοθεωρούμενοι πάνσοφοι θεωρητικοί που δεν έχουν φτιάξει στη ζωή τους ούτε ένα σκαμνάκι; Δουλέψτε εσείς να τρώμε εμείς; Οι βολεμένοι καθηγητάδες που βιάζοντας την ηθική τους φουσκώνουν την τσέπη τους; Οι μίσθαρνοι επιστήμονες που δούλοι της ύλης, αντί για τον άνθρωπο, υπηρετούν σκοτεινούς αφεντάδες; Οι αυτοδίδακτοι φωστήρες που αναμασώντας πέντε βιβλία αρνούνται τη γνώση; Πόσοι απ' αυτούς έχουν δουλέψει πραγματικά; Πόσοι δεν έχουν προσκυνήσει το δοβλέτι; Οι προσφάτως μετανοημένοι γηραιοί ευέλπιδες, διαφόρων αποχρώσεων, με πράξεις όμως αντίθετες από αυτές που σήμερα ευαγγελίζονται; Αυτοί είναι το καινούργιο; Οι δεινόσαυροι του κομματισμού; Θα μου πείτε, αποκλείεται όλοι αυτοί, ηλικιωμένοι ή μη, να άλλαξαν ή να έχουν αληθινά καλές προθέσεις; Μπορεί. Αλλά δεν κάνουν για ηγέτες. Γι' αυτό δεν τους ακολουθεί ο λαός.

Είναι γι' αυτό, όπως λένε κάποιοι απ' δαύτους, ο λαός μας δειλός; Μα, για παράδειγμα, δεν ψήφισε με θάρρος το 2015 ΟΧΙ στο δημοψήφισμα; Το αγνοήσανε δικτατορικά. Τι να έκανε ο λαός μας, επανάσταση; Μα η επανάσταση έχει πολύ αίμα, πόνο, δάκρυ και καταστροφή. Δεν υπάρχει άλλη λύση; Γιατί αυτό ζητάει ο λαός. Να βρεθεί μια άλλη λύση. Αυτό όμως δεν είναι ευθύνη του λαού, είναι ευθύνη των ηγετών του. Αν δεν υπάρχουν ηγέτες, να ξεπεταχθούν. Να βγουν μπροστά! Να δηλώσουν παρών. Που είναι τα παλληκάρια; Που είναι

οι επιστήμονες; Οι δάσκαλοι; Οι επιχειρηματίες; Οι μηχανικοί, οι νομικοί, οι οικονομολόγοι, οι γιατροί; Που είναι οι αγρότες, οι τεχνίτες, οι έμποροι; Τι περιμένουν; Είναι ο λαός μας χαζός που δεν κάνει επανάσταση; Αυτοί οι σοφοί, που δεν είναι χαζοί, γιατί δεν μπορούν να προτείνουν λύση; Φοβούνται; Να μην φοβούνται. Δεν θα τολμήσει κανείς να τα βάλει με το λαό όταν ο λαός νιώσει ηγέτες με ρώμη και όρεξη. Ηγέτες καθαρούς, με όραμα, με φρόνηση, με σχέδιο. Τότε αν χρειαστεί θα βγει ο λαός στους δρόμους για να υπερασπίσει τους ηγέτες του.

Εδώ όμως βρίσκεται το πρόβλημα. Οι πραγματικά καλοί και άξιοι συμπολίτες μας δεν θέλουν θέσεις. Αποστρέφονται τιμές, φήμη κι αξιώματα. Ότι δηλαδή τραβάει τους τενεκέδες και τους φαύλους που ψοφάνε για εξουσία και δύναμη. Οι αγαθοί πολίτες δηλαδή δεν πρόκειται να ζητήσουν την ψήφο μας. Δεν την έχουν ανάγκη. Την έχει ανάγκη όμως το έθνος μας. Άρα πρέπει να λύσουμε αυτό το πρόβλημα.

Αν θέλουμε να μας κυβερνούν άξιοι άνθρωποι, αν δεν θέλουμε να δοκιμάσουμε άλλο κομματόσκυλα και επαγγελματίες της πολιτικής πρέπει να αλλάξουμε το σύνταγμα μας. Πρέπει ως έθνος να συγκαλέσουμε Συντακτική Συνέλευση. Να αποκαταστήσουμε τη δημοκρατικότητα στο πολίτευμα μας και να επιλέξουμε τον τρόπο που οι ικανοί θα εκλέγονται στις κατάλληλες θέσεις. Τρόποι υπάρχουν. Έχω ήδη προτείνει έναν, αλλά υπάρχουν κι άλλες προτάσεις. Να ασχοληθούμε ως λαός κάποιους μήνες, όμορφα και πολιτισμένα, να οργανωθούμε λίγο γιατί έχουμε γίνει μπάχαλο. Θα κουραστούμε για λίγο καιρό αλλά μετά θα έχουμε το πεδίο ελεύθερο να ζήσουμε όμορφα κι ειρηνικά.

Αν λυπηθούμε να μπούμε σε αυτή την εργασία, θα στεναχωρηθούμε πολλαπλάσια στο μέλλον. Οίδομεν._ (δγκ)

Αλμπάνηδες

Υπάρχουν επιστήμονες καλοί κι επιστήμονες κακοί. Υπάρχουν κι αλμπάνηδες. Οι κομπογιαννίτες, δηλαδή, που ντύνουν με μπερδεμένα λόγια συμβουλές και πράξεις, που δεν στέκονται στη λογική. Δεν χρειάζεται να είναι κανείς επιστήμονας για να διακρίνει τους αλμπά-

νηδες. Αρκεί να χρησιμοποιήσει τη λογική του. Ποια είναι η απλούστερη λογική; Τα μαθηματικά. Αυτό που ο σοφός λαός μας λέει: «ένα κι ένα κάνουν δύο». Η λογική είναι μετρήσιμη.

Γιατρός δεν είμαι. Οικονομολόγος είμαι. Αλλά δεν σημαίνει ότι ένας γιατρός οφείλει να δεχτεί ότι κι αν του πω, μόνο και μόνο επειδή αυτός δεν είναι οικονομολόγος. Ιδίως όταν υπάρχουν αντίθετες γνώμες οικονομολόγων που διαφωνούν. Αν μάλιστα αυτό που ως οικονομολόγος συστήνω παραβιάζει τη λογική; Ο γιατρός οφείλει να το αποδεχτεί; Για παράδειγμα, αν πω σ' έναν γιατρό που έχει ετήσιο εισόδημα πχ 50.000 ευρώ ότι μπορεί να ξοδεύει 70.000 ευρώ το χρόνο χωρίς να έχει πρόβλημα; Θα έχει άδικο να με κακοχαρακτηρήσει; Πως θα επιβιώσει αν κάθε χρόνο μπαίνει μέσα 20.000 ευρώ; Όσο πλούσιος κι αν είναι, η τακτική αυτή παραμένει αυτοκτονική. Δεν θα πρέπει να ανησυχήσει; Θα πρέπει να δεχτεί το παράλογο που του λέω μόνο και μόνο επειδή δεν είναι οικονομολόγος; Αν μάλιστα του το επιβάλω; Θα κάτσει να καταστραφεί ή θα φύγει τρέχοντας;

Αν όμως, μου πείτε, ο οικονομολόγος είναι διορισμένος από την κυβέρνηση και αυτό που προτείνει το υιοθετεί το κράτος; Τότε δεν οφείλουμε να το δεχτούμε; Αυτοί δεν ξέρουν καλύτερα; Μα το κάναμε αυτό στην οικονομία. Δεν ακούμε τόσα χρόνια τους κυβερνώντες στα οικονομικά; Που μας οδήγησαν; Και καλά εγώ ως οικονομολόγος είχα από χρόνια καταλάβει τι αλμπάνηδες οικονομολόγοι είναι αυτοί που μας κυβερνάνε. Και που φώναζα; Φωνή βοώντος εν τη ερήμω των νεοραγιάδων. Σήμερα όμως υπάρχει Έλληνας που δεν έχει αντιληφθεί ότι αυτοί που ρύθμιζαν τα οικονομικά μας τόσα χρόνια ήταν αλμπάνηδες; Είχαν πτυχία, θέσεις, ονομάζονταν επιστήμονες, αλλά δεν ήταν. Έτσι κι αλλιώς απέτυχαν. Κι όχι μόνο απέτυχαν, αλλά μας πήραν στο λαιμό τους συλλογικά. Αυτοί βέβαια όχι μόνο δεν έπαθαν τίποτα, αλλά πλούτισαν σε τέτοιο βαθμό που να αναρωτιέται κανείς για τις πραγματικές τους προθέσεις.

Σήμερα όμως εκτός από τον οικονομικό κίνδυνο αντιμετωπίζουμε και κίνδυνο υγειονομικό. Γιατρός δεν είμαι αλλά δεν έχω πάψει να χρησιμοποιώ τη λογική μου. Ιδίως όταν ακούω γνώμες ειδικών αλληλοσυγκρουόμενες και αυτοαναιρούμενες. Έχουν δε συμβεί πολλά που με κάνουν να αμφιβάλλω ακόμα για την επιστημονική επάρκεια των υπεύθυνων ιατρών. Τώρα κατά πόσον είναι γιατροί επιστήμονες ή αλμπάνηδες θα το δείξει το μέλλον. Όταν δυστυχώς θα είναι πολύ αργά

γιατί στην Ιατρική, σε αντιδιαστολή με τα οικονομικά, τα αποτελέσματα είναι συνήθως μη αναστρέψιμα. Πως μπορούμε να καταλάβουμε όμως, σήμερα, αν είναι αλμπάνηδες; Από το αν αυτά που λένε στέκουν λογικά. Όπως και στο παράδειγμα του οικονομολόγου που σας είπα πιο πάνω.

Μην βιαστείτε πάντως να μου κολλήσετε κάποια ταμπέλα ούτε να με κατηγοριοποιήσετε. Έναν προβληματισμό εκφράζω. Δεν έχω καταλάβει ακόμη τι ακριβώς συμβαίνει. Απλά όσο δεν έχω πειστεί εξακολουθώ να το σκέφτομαι. Αν όμως μου πει κάποιος να μην προβληματίζομαι καθόλου και δίχως σκέψη να εμπιστεύομαι του κυβερνώντες, τότε θα κουμπωθώ ακόμη περισσότερο. Ιδίως μάλιστα αν με υποχρεώσουνε, τότε θα ανησυχήσω.

Γιατί το παρελθόν δεν μου επιτρέπει να εφησυχάζω. Το πλήθος ανακληθέντων φαρμάκων στο παρελθόν, τα φυτοφάρμακα, ο αμίαντος, τα ραδιενεργά απόβλητα, ο καπνός, τα πλαστικά, τα χημικά είναι μερικές μόνο περιπτώσεις όπου το κράτος όχι μόνο κώφευε στην κερδοσκοπία κάποιων επιχειρήσεων αλλά τις σιγοντάριζε. Εκατομμύρια συνάνθρωποι μας πλήρωσαν με τη ζωή τους αυτά τα εγκλήματα κατά τις παγκόσμιας υγείας. Η λύση μάλιστα δεν ήρθε από τις επίσημες κυβερνήσεις, ούτε από τους κρατικοδίαιτους επιστήμονες, ούτε από τις χρυσοφόρες επιχειρήσεις. Όλοι αυτοί έλεγαν «μην ανησυχείτε», «δεν υπάρχει πρόβλημα», «είναι ασφαλές». Χρειάστηκαν μακροχρόνιοι αγώνες συνανθρώπων μας που φώναζαν, μόνοι στην αρχή μέχρι που η φωνή τους ακούστηκε. Χρειάστηκε χρόνος μέχρι οι πολλοί να συνειδητοποιήσουν και να ακυρώσουν αυτά τα εγκλήματα. Για τους πεθαμένους όμως, που είχαν πιστέψει τους αρμόδιους, ήταν πια αργά. Αλλά απ' τα λάθη της ανθρωπότητας πρέπει να μαθαίνουμε. Ιδίως όταν αδοκίμαστα χημικά φάρμακα δίνονται τόσο εύκολα σε τόσο πολύ κόσμο. Μα θα μου πείτε, όλος ο πλανήτης κάνει λάθος; Γιατί, στον αμίαντο όλος ο πλανήτης δεν έκανε λάθος; Στο ΝτιΝτιΤι; Στα πυρηνικά απόβλητα που γέμισαν τη Μεσόγειο; Στα τόσα χημικά που έχουν αποσυρθεί; Όλα αυτά δεν αφορούσαν ολόκληρο τον πλανήτη; Αντέδρασε τότε καμία κυβέρνηση; Ο κόσμος αντέδρασε όταν ο χάρος θέριζε και εξακολουθεί να θερίζει; Είτε από ανικανότητα, είτε από πλεονεξία, είτε από μοχθηρία, εκατομμύρια θάνατοι δεν κατάφεραν να συγκινήσουν τους αρμόδιους. Δεν εξαιρέθηκε τότε καμία χώρα. Γιατί να εξαιρεθεί τώρα;

Δεν πρέπει βέβαια να χάνουμε την εμπιστοσύνη μας στους επιστήμονες. Η επιστήμη είναι το θεμέλιο του ευ ζην. Πρέπει όμως να εντοπίζουμε τους αλμπάνηδες και να τους οβελίζουμε. Οφείλουμε ως κοινωνία να ακούμε τους πραγματικούς επιστήμονες κι όχι τους αγύρτες συμφεροντολόγους. Πιστεύω στην ιατρική πρόοδο και θεωρώ ότι τα σύγχρονα φάρμακα μπορούν να κάνουν την ανθρωπότητα υγιέστερη. Προσωπικά όταν χρειάζεται παίρνω φάρμακα, εφόσον όμως έχω πειστεί από τον γιατρό μου και τη λογική μου. Οπωσδήποτε όμως πριν πάρω οποιαδήποτε αγωγή το σκέφτομαι._ (δγκ)

Τυράννων τέκνα

Η μάχη της ανθρωπότητας για ελευθερία κατά της τυραννίας είναι αέναη. Γιατί οι τύραννοι κι αν εκλείπουν, αφήνουν απογόνους, φυσικούς και πνευματικούς. Παρατηρούμε πως όταν οι συνθήκες το ευνοούν, τα τέκνα των τυράννων αφήνουν τα λαγούμια τους και αρχίζουν σταδιακά να ορέγονται τις προγονικές τους δάφνες. Διαχρονική μέθοδος τους το ψέμα, η διαβολή και η υποκρισία. Εξυμνούν με κάθε τρόπο τους προγόνους τους ονομάζοντας τους αντί για τυράννους ευεργέτες, αντί για σφαγείς φιλάνθρωπους, αντί για σκοτεινούς φωτεινούς. Γιατί; Μα για να προετοιμάσουν το έδαφος για τον εαυτό τους. Γι’ αυτό ακριβώς οι ελευθερόφρονες άνθρωποι οφείλουν να επαγρυπνούν και να αντιμετωπίζουν άμεσα κάθε τέτοια προσπάθεια εξύμνησης τυράννων. Γιατί ακριβώς οδηγεί σε γένεση νέων τυράννων. Γι’ αυτό και η επαίσχυντη εξύμνηση του Αλήπασα των Ιωαννίνων δεν είναι απλά μια δολερή προσπάθεια τέκνων τυράννων να προβάλουν τον δικό τους πολιτισμό αλλά και μια νέα προσπάθεια θεμελίωσης σύγχρονης τυραννίας. Βιώνουμε την απαρχή μιας ακόμη πανανθρώπινης μάχης μεταξύ φιλελευθερισμού και απολυταρχισμού. Μόνο που στις μέρες μας οι δυνάμεις του δεσποτισμού, ενθυμούμενες τις ιστορικές τους ήττες, ενδύονται προβιά ελευθερίας ενώ στοχεύουν στον έλεγχο και την υποδούλωση συνανθρώπων τους. Στη φιλοσοφική της διάσταση η εποχή μας γνωρίζει μια ακόμη σύγκρουση της ύλης και του πνεύματος.

Ποιος όμως ήταν ο Αλήπασας; Παραθέτω σχετικό εδάφιο από το βιβλίο: «ο Θρύλος των Σουλιωτών» εκδόσεων Ινφογνώμων 2019.

Πανούργος, δολοπλόκος, αιμοχαρής ήδη από το 1758 εμφανίζεται στα ηπειρωτικά εδάφη ο Αλή Μπέης Τεπελενλής, υιός του Μουχτάρ Μπέη, ο μετέπειτα πασάς των Ιωαννίνων. Στα χνάρια του πατέρα του από δεκαπέντε ετών μετέρχεται βίον ληστρικό με συμμορία Οθωμανών Τόσκιδων και Λιάπηδων. Δημιούργημα της μητέρας του Χάμκω δεν δίσταζε να μεταχειρίζεται κάθε αναγκαίο μέσο για την επίτευξη των σκοπών του και την δημιουργία συμμάχων πάντα με το αζημίωτο. Μεταξύ των υμνητών του και ο Περραιβός, που τον εμφανίζει προστάτη των... Ελλήνων και δήθεν προαγωγό της ευημερίας. Σημειώνεται απλά ότι στα χρόνια του έλαβε χώρα ή μοναδική στα χρονικά της σκλαβιάς ¨απεργία¨ των Γιαννιωτών λόγω της οικονομικής ύφεσης.

Η μυθιστορηματική ζωή του Αλήπασα πάντως δείχνει πως η εξουσία μπορεί να κατορθωθεί δια της ακλονήτου υπομονής και της ανενδότου καρτερίας. Εξουσία απόλυτη, που όμως δια της παντελούς έλλειψης ηθικών φραγμών υπηρέτησε την ακόρεστη φιλοδοξία, φιλαργυρία και φιληδονία του. Σύμμαχοι του η ομορφιά του, οι ευγενέστατοι τρόποι του και η απαράμιλλη ικανότητα του διεισδυτικότητας στην ανθρώπινη προσωπικότητα. Ο Αλήπασας υπήρξε λάτρης της ύλης. Η μόνη αληθινή του θρησκεία είχε για θεούς τον πλούτο, την εξουσία και την ηδονή. Υπήρξε ο απόλυτος υλιστής. Διορίστηκε Πασάς Ιωαννίνων το 1788. Από την αρχή της ηγεμονίας του είχε ρητή εντολή από την Πύλη να καταπνίξει κάθε ανυποταξία των Ελλήνων. Ο Αλήπασας εκμεταλλεύτηκε στο έπακρον την αγωνία της Πύλης για τα διαρκή επαναστατικά κινήματα των Ελλήνων και συκοφάντησε την ήπια πολιτική άλλων Πασάδων και Μπέηδων απέναντι στους ραγιάδες. Πλήθος Τουρκαλβανών μαζεύτηκαν στο πασαλίκι για να τον υπηρετήσουν επιζητώντας να ωφεληθούν.

Όμως η επιτυχία του στηρίζονταν ακριβώς σε αυτό. Η υποστήριξη της Πύλης και η ανοχή της οφείλονταν στο ότι ο Αλήπασας ήταν αμείλικτος διώκτης κάθε ανυπακοής. Μετά το Σούλι άλλωστε ο Αλήπασας καταδίωξε τους Έλληνες κλεφταρματωλούς σε Αιτωλοακαρνανία, Ήπειρο, Στερεά, Θεσσαλία και Μακεδονία. Γι’ αυτό έγινε Πασάς. Ήταν ο άνθρωπος που χρειάζονταν ο Σουλτάνος στην περιοχή. Αυτό του το υπενθύμιζαν τακτικά και τον πίεζαν να τελειώνει με τις εκκρεμότητες. Αυτή ήταν η υψηλή πολιτική της Πύλης εκείνη την εποχή. Η άνευ ανοχής πάταξη κάθε απειθαρχίας. παντού και με κάθε κόστος

υποταγή των πάντων. Η πετυχημένη αυτή συνταγή των περασμένων αιώνων φαίνονταν και τότε αποτελεσματική. Στα Ορλωφικά δε, όπως κι αργότερα το 1821, είχε διαταχθεί η γενοκτονία όλων των Ελλήνων που απεφεύχθη τελευταία στιγμή. Βέβαια μακροπρόθεσμα αυτή ή πολιτική αποδείχτηκε ιστορικά οδυνηρή για τους Οθωμανούς και καταστροφική για την αυτοκρατορία τους. Τόσο ο Σουλτάνος όσο κι ο Αλήπασας, το Σούλι το πλήρωσαν αργότερα πανάκριβα.

Στις αρχές του 19ου αιώνα το Σούλι βρέθηκε μόνο του να παλεύει απέναντι στην κραταιά Οθωμανική Αυτοκρατορία με όλες τις Μεγάλες Δυνάμεις εχθρικές ή το λιγότερο αδιάφορες. Ο κόσμος ολόκληρος βίωνε μια παγκόσμια διαμάχη μεταξύ δεσποτισμού και φιλελευθερισμού. Την εποχή εκείνη για παράδειγμα ο Ναπολέων Βοναπάρτης σχεδίαζε μυστικά την εκστρατεία του στην Αίγυπτο. Σχέδια που κράτησε κρυφά απ' όλους. Για το σκοπό αυτό επικοινώνησε τόσο με το Ρήγα Βελεστινλή όσο και με τους Σουλιώτες, ίσως για παραπλάνηση. Οι αντίπαλοι του περίμεναν απόβαση στην Ήπειρο κι αυτός κατευθύνθηκε στην Αίγυπτο. Οι μυστικές υπηρεσίες όλων των τότε Μεγάλων Δυνάμεων της Γαλλίας, της Αγγλίας, της Ρωσίας, της Αυστρίας, της Πύλης είχαν στραμμένη την προσοχή τους στο Σούλι. Οι διεθνείς συμμαχίες άλλαζαν διαρκώς, προσαρμοζόμενες στα εκάστοτε εθνικά συμφέροντα, ενόψει της πανευρωπαϊκής σύγκρουσης. Μπροστά τους ο Αλήπασας ήταν απλή περίπτωση. Ήταν δολοπλόκος, υποχθόνιος, μοχθηρός αλλά δεν έφτανε με τίποτα το Διβάνι. Για την ακρίβεια λειτούργησε ως όργανο του Σουλτάνου. Πολύτιμο εκείνη την περίοδο που όταν αργότερα έχασε τη χρησιμότητα του βγήκε από τη μέση. Στα 1822 τον Ιανουάριο, είχε φτάσει στον Αλήπασα η «πανίσχυρη βασίλισσα, δια της οποίας αποκαλύπτονται οι πράξεις των θνητών», η Νέμεσις._ (δγκ)

Εθνική αυτογνωσία

Η δυσκολότερη μάχη του ανθρώπου είναι αυτή που δίνει με τον ίδιο του τον εαυτό. Πέρα από τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει στον πεπερασμένο κόσμο που ζει καλείται να ανακαλύψει την πραγματική του φύση και να ισορροπήσει την τριπλή του υπόσταση με τρόπο καλό κ' αγαθό. Από τη στιγμή που το κάθε έθνος αποτελείται από ανθρώ-

πους, ότι ισχύει για τα άτομα ισχύει και για τα έθνη. Με τη διαφορά ότι ένα έθνος μπορεί να καταστεί αθάνατο. Άρα και ο άνθρωπος μέσα από το έθνος του μπορεί να προσεγγίσει την αθανασία. Όχι δια της φθαρτής ύλης αλλά δια της ψυχής και του πνεύματος. Η καλλιέργεια μέσω της ύλης της ψυχής και του πνεύματος παράγουν πολιτισμό. Φορέας του πολιτισμού είναι το έθνος. Όσο περισσότερη είναι η συμμετοχή της ψυχής και του πνεύματος στον πολιτισμό ενός έθνους τόσο αυτό το έθνος αντέχει στο χρόνο. Βέβαια οι άνθρωποι μπορεί να παρασυρθούν σε συμπεριφορές ταπεινές και να ολισθήσουν σε λάθη με τραγικές συνέπειες. Τότε το έθνος δυστυχεί. Η ανόρθωση του απαιτεί αυτογνωσία. Όταν μάλιστα η πτώση ενός έθνους είναι μεγάλη, μεγάλες είναι και οι θυσίες που απαιτεί η επιβίωση του. Λίγα έθνη μακροημερεύουν και συνήθως είναι αυτά που έχουν υψηλό πολιτισμό. Ο πολιτισμός είναι αυτός που καθοδηγεί, όταν απαιτηθεί, την επανεκκίνηση του έθνους.

Οφείλουμε λοιπόν, πρώτιστα ως άτομα, να ασκηθούμε στην ατομική μας αυτογνωσία και να επικοινωνήσουμε μεταξύ μας ώστε το εγώ να βρεί το εμείς. Η ατομική μας προσπάθεια να απαντήσει τη συλλογική μας συνείδηση ως κοινωνία ατόμων, ως λαός, με κοινή πορεία και μνήμη. Να βαδίσουμε το δρόμο της εθνικής μας αυτογνωσίας. Αυτογνωσία ως βιωματική οδός βελτίωσης του ζην και καλλιέργειας του ευ ζην. Να μάθουμε από το χθες των παππούδων μας για να φτιάξουμε το δικό μας σήμερα και το αύριο των παιδιών μας. Να βελτιωθούμε εμείς οι ίδιοι ως έθνος αλλά και πάνω απ’ όλα ως άνθρωποι. Εμείς που ζούμε στο τώρα. Αυτοί που ζήσαν σε περασμένες εποχές έχουν όλοι πια φύγει απ’ αυτόν τον μάταιο κόσμο. Σημασία δεν έχει λοιπόν αν πέθαναν, γιατί όλοι τους είναι πια πεθαμένοι, σημασία έχει πως έζησαν. Αυτούς πλέον, εκεί που βρίσκονται, δεν τους νοιάζει καθόλου αν θα τους πούμε εμείς ήρωες ή προδότες ή αν απλά αδιαφορήσουμε. Νοιάζει όμως εμάς. Γιατί μέσα από τη ζωή εκείνων, μέσα από τα λάθη, τις πράξεις ή τις παραλήψεις τους μπορούμε εμείς να μάθουμε να ζούμε καλύτερα.

Μπορούμε να βελτιώσουμε το δικό μας εγώ μέσα από την ιστορία του εγώ των προγόνων μας. Γιατί όλοι τους ήταν ο καθένας τους άνθρωπος ξεχωριστός. Με χαρές, με λύπες, με έρωτες, με πάθη, με όνειρα. Άνθρωποι που θέλαν να ζήσουν και να ευτυχίσουν. Τώρα πια εμείς σήμερα βλέπουμε ότι κανείς τους δεν επιβίωσε. Με τον ένα ή

τον άλλο τρόπο διάβηκαν στην άλλη ζωή. Μπορούμε όμως να αξιολογήσουμε το πώς έζησαν, ποιοτικά και ποσοτικά, και να διαλέξουμε για μας τη ζωή που εμείς θέλουμε σήμερα. Αυτό όμως είναι καταρχήν μια ατομική ευθύνη του καθενός μας να απαντήσει μέσα του τι θέλει. Θέλει να ζήσει όπως να ναι ή θέλει να ζήσει ελεύθερος κι ας ζήσει λιγότερο; Λίγα χρόνια και καλά; ή πολλά κι ας είναι και δούλος; Θα μου πείτε γιατί όχι πολλά και καλά; ΑΚΡΙΒΩΣ αυτό μας διδάσκει η ιστορία. Ακριβώς αυτό μας εξασφαλίζει το έθνος. Να ζήσουμε πολύ και καλά. Τι έχει διδάξει όμως ο ελληνισμός στην ανθρωπότητα; Ότι βάση της ευζωΐας είναι η ελευθερία και βάση της ελευθερίας η ευψυχία. Αν θέλουμε δηλαδή να ζήσουμε δεν πρέπει να φοβόμαστε να πεθάνουμε. Ούτως ή άλλως όλοι μας θα φύγουμε κάποια μέρα. Αν θέλουμε όμως να ζήσουμε πολύ και καλά πρέπει να είμαστε γενναίοι. Γιατί αν είμαστε φοβιτσιάρηδες δεν θα μείνουμε ελεύθεροι. Έτσι προέκυψε το σύνθημα «Ελευθερία ή Θάνατος». Στα 1453 το είχαμε ξεχάσει και καταδικάσαμε το έθνος μας σε δουλεία αιώνων όπου δεν ζούσαμε ούτε πολύ ούτε καλά. Το 1821 το έθνος μας ανέσυρε το πανάρχαιο λάβαρο της ελευθερίας και άρχισε την επανεκκίνηση του. Έτσι εμείς σήμερα ζούμε πολύ και καλά. Για να διατηρήσουμε όμως αυτή την πολύτιμη κληρονομιά ευζωΐας πρέπει να προσπαθήσουμε κι εμείς, αλλιώς θα τη χάσουμε. Όπως ακριβώς χάνει ένας κληρονόμος το σπίτι που τ' άφησε ο παππούς του όταν δεν το προσέχει και δεν το περιποιείται. Για να μην τη χάσουμε όμως αυτήν την κληρονομιά πρέπει καταρχήν να τη γνωρίσουμε κι όταν τη γνωρίσουμε να καταλάβουμε και πως μπορούμε όχι μόνο απλά να τη διατηρήσουμε αλλά και να τη μεγαλώσουμε.

Η διαδικασία αυτή, εθνικής αυτογνωσίας, προϋποθέτει ολοκληρωμένη ιστορική γνώση. Αν δεν δούμε ολόκληρη την εικόνα τότε τα συμπεράσματα μας θα είναι λειψά. Αφού το σήμερα είναι συνέχεια του χθες οφείλουμε να πιάσουμε από την αρχή το νήμα της σύγχρονης εθνικής μας ζωής. Να καταλάβουμε ότι το έθνος μας κατέβηκε στον Άδη της ιστορίας κι αναστήθηκε. Να νιώσουμε γιατί πέσαμε αλλά και πως σηκωθήκαμε. Τότε θα συνειδητοποιήσουμε ποιοι είμαστε σήμερα και που μπορούμε να πάμε. Θα αισθανθούμε μέσα από το χθές το σήμερα και πρώτα απ' όλα ότι είμαστε κληρονόμοι και διαχειριστές μιας πανανθρώπινης κληρονομιάς που πάντα έβαζε και βάζει πάνω απ' όλα τον άνθρωπο. Είμαστε φορείς ενός πολιτισμού προ-

μαχών του οικουμενικού ζην και μήτρα του ευ ζην. Πολιτισμός που διαμόρφωσε τον κόσμο που ζει σήμερα η ανθρωπότητα. Μόνο που φτάσαμε πια σε ένα σταυροδρόμι. Οι άνθρωποι καλούνται σήμερα να διαλέξουν το μέλλον τους σε μια ιστορική συγκυρία που εμφανίζεται στην παγκόσμια ιστορία κάθε χίλια χρόνια. Μέχρι τώρα πορευόμασταν με τις πράξεις των προγόνων μας. Από δω και πέρα όμως θα ζήσουμε εμείς και οι άνθρωποι μετά από μας με βάση τις δικές μας επιλογές. Γι' αυτό κι η ευθύνη των εθνών είναι σήμερα μεγάλη. Ότι ρόλο παίζει μια οικογένεια μέσα σε μια πόλη, παίζει ένα έθνος μέσα στην ανθρωπότητα. Πριν όμως κοιτάξουμε τα κοινά είναι φρόνιμο να ασχοληθούμε με τα του οίκου μας. Έτσι κατ' αρχήν θα αποφύγουμε να πάθουμε ότι στο παρελθόν αλλά και να βοηθήσουμε καλύτερα το σύνολο. Αλλά για να το κάνουμε αυτό πρέπει να ξέρουμε πως φτιάχθηκε η σημερινή κοινωνία των εθνών.

Την εποχή που εμείς σκλαβωνόμασταν η ανθρωπότητα ζούσε στο μεσαίωνα. Τότε που λίγοι ζούσαν σε βάρος των πολλών. Τότε που ο δεσποτισμός κυριαρχούσε με όπλα του την αμάθεια και το φόβο. Τότε όμως οι Έλληνες σκόρπισαν σε ξένα μέρη διαδίδοντας το φως του ελληνικού πολιτισμού. Σπείρανε σπόρο γνώσης και θάρρους. Πήρε χρόνια πολλά βέβαια να καρπίσει σοδιά καινούργια αλλά σαν άρχισε να ξεπετιέται στύλωσε τους λαούς τόσο δυνατά που άρχισαν ένας ένας να τα βάζουν με τους σκληρούς δεσπότες. Ο φιλελευθερισμός, γέννημα του πολιτισμού των Ελλήνων, άρχισε να κυριαρχεί. Μαζί του άρχισαν να ευημερούν και τα έθνη της γης. Μαζί τους κι εμείς. Το Έθνος των Ελλήνων εξήλθε του βαράθρου της σκλαβιάς βοηθούμενο και βοηθώντας, αφού έτσι η ανθρωπότητα νίκησε το φόβο και την αμάθεια. Το ένα έθνος βοηθούσε το άλλο. Γιατί η ελευθερία θέλει πολιτισμό και σπίτι του πολιτισμού είναι το έθνος. Μέσα από την Αναγέννηση των Εθνών, ήρθε τη χιλιετία που μας πέρασε κι η Αναγέννηση των Ανθρώπων. Δίχως τον ελληνικό πολιτισμό όμως αυτή η αναγέννηση θα αργούσε. Αλλά ο πολιτισμός των Ελλήνων είναι γέννημα του Έθνους τους. Κληρονομιά δική μας αλλά και χάρισμα του κόσμου ολάκερου, αφού ο πολιτισμός μας είναι φωτεινός, ανοιχτός σε όλους, κέρασμα σε κάθε άνθρωπο που αγαπάει τη ζωή, την αλήθεια, τη γνώση, την ομορφιά, την αρμονία, την πρόοδο.

Οι δυνάμεις όμως του δεσποτισμού μπορεί να ηττήθηκαν αλλά δεν χάθηκαν. Υπάρχουν ακόμη κι είναι πιθανό να θελήσουν να σύρουν

πάλι το έθνος μας και την ανθρωπότητα ολάκερη, ίσως, στο σκοτάδι της αμάθειας και του φόβου. Τι μας προστατεύει όμως; Ο πολιτισμός μας. Ποια είναι η προϋπόθεση για να περνάει καλά ο άνθρωπος; Να είναι ελεύθερος. Πότε είναι ελεύθερος; Όταν είναι γενναίος. Για να είμαστε όμως γενναίοι, ή πιο σωστά εύψυχοι, πρέπει να έχουμε καλλιέργεια, γνώση και θάρρος. Αυτά δε, περνούν από το μονοπάτι της αυτογνωσίας. Να ξέρουμε ως άτομα και ως έθνη πότε και πως κάνουμε αν χρειαστεί επανεκκίνηση.

Αν διαβάσουμε σωστά την ιστορία, μπορούμε να βελτιώσουμε επαρκέστερα τη δική μας ζωή. Σαν σύνολο οργανωμένο, σαν σώμα εχεφρόνων πολιτών, να σχεδιάσουμε αποτελεσματικά το παρόν και το μέλλον μας. Το οφείλουμε σε αυτούς που με αγώνες, θυσίες, μόχθο, απώλειες, βάσανα, στερήσεις μας κληροδότησαν την πολιτεία μας, αυτούς που πάλεψαν, δημιούργησαν, έσφαλλαν ίσως αλλά μας πίστωσαν με θησαυρό γνώσεων και εμπειριών. Την νεώτερη ελληνική ιστορία.

Κατά τον πρώτο αυτό αιώνα της αναγέννησης τους οι Έλληνες πάντως, ελεύθεροι και σκλαβωμένοι, ουδέποτε έπαψαν να προσδοκούν και να επιδιώκουν την ολοκλήρωση της εθνικής τους οντότητας. Κύριος στόχος τους ήταν η απελευθέρωση των ελληνικών περιοχών που παρέμεναν εκτός επικράτειας. Περιοχές που τόσο από εδαφικής όσο και από πληθυσμιακής άποψης ήταν μεγαλύτερες από τις ελεύθερες. Επαναστάσεις και ξεσηκωμοί των Ελλήνων με σκοπό την ένωση έλαβαν χώρα στην Ήπειρο, τη Μακεδονία, τη Θεσσαλία, την Κρήτη, τα νησιά. Η μισοτελειωμένη Εθνεγερσία του 1821 είχε καταδείξει ότι η εθνική τους ολοκλήρωση εξαρτιόνταν καθαρά από τη δική τους πολεμική τους δύναμη. Γνώριζαν ότι η διπλωματία και οι συμμαχίες αν και απαραίτητες αποκτούν υπόσταση όταν υπάρχει υπολογίσιμη στρατιωτική ισχύς. Όμως το ελεύθερο ελληνικό βασίλειο δεν μπορούσε να ανταποκριθεί στους λαϊκούς πόθους.

Εξουθενωμένοι από τον Αγώνα τους οι Έλληνες υπέκυψαν στην ανάγκη για επιβίωση και δέχτηκαν ως απόφαση της Θείας Βούλησης τις συνθήκες του νέου τους κράτους. Απηυδισμένοι από τις κακουχίες του πολέμου και τα δεινά των εμφυλίων σπαραγμών αποδέχτηκαν τη Μοναρχία. Συνισταμένη βούληση του λαού, παρά τις εξαιρέσεις, έγινε η νομιμότητα κι η υπακοή. Αγκάλιασαν το Βασιλιά τους και πρόσβλεπαν σε αυτόν ως πατέρα του Έθνους. Πόθοι που αν και

σύντομα διαψεύστηκαν ήταν τότε βάλσαμο στις βασανισμένες ψυχές τους. Καθώς η κατοπινή πορεία έδειξε τελικά ο λαός στάθηκε ανώτερος των ηγετών του. η κοινή θέληση για αναγέννηση αποδείχτηκε ισχυρότερη πάντων.

Οι επιζώντες αγωνιστές και οι οικογένειες τους καθημαγμένες από την τρομερή πάλη προσπαθούσαν να επιβιώσουν σε ένα έρημο τοπίο. Οι περιοχές του ελεύθερου κράτους ήταν κατεστραμμένες με ανύπαρκτες υποδομές. Οι ξένες δυνάμεις, σε μια εποχή που εξουσίαζε την Ευρώπη η Ιερά Συμμαχία, προσπαθούσαν με κάθε τρόπο να ελέγξουν το νεοσύστατο ελληνικό κρατίδιο. Επίσημα ή ανεπίσημα κέντρα των ξένων πρεσβειών, συνεργαζόμενα ή αντιμαχόμενα, επενέβαιναν συχνά για να εξυπηρετήσουν παράλληλα με τα κρατικά και προσωπικά συμφέροντα και φιλοδοξίες. Διόριζαν πρωθυπουργούς, επέβαλλαν υπουργούς, προωθούσαν υπαλλήλους, εκβίαζαν απροκάλυπτα, κάλυπταν ληστές, κερδοσκοπούσαν και δεν δίσταζαν να επιβληθούν με ωμή βία προκειμένου να προωθήσουν τους σκοπούς τους. Η ωμή παρέμβαση των εγγυητριών δυνάμεων που βύθιζε στην εξαθλίωση το λαό προξενούσε την κατακραυγή ακόμα και της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.

Οι βάσεις λοιπόν για την κατανόηση της φύσης εκείνου του κράτους βρίσκονται αφενός στην παρεμβατική πολιτική των πρεσβειών των ξένων δυνάμεων και αφετέρου στον βαυαρικό μοναρχικό τρόπο διοίκησης. Με την επιβολή της Μοναρχίας οι απογυμνωμένοι, βασανισμένοι και καταματωμένοι από τον Αγώνα Έλληνες άρχισαν να μαθαίνουν ότι πολιτικός βίος ισούται με ραδιουργία, σκευωρία, δόλο, επιβουλή. Φαυλοκρατία, κομματοκρατία, ρουσφέτια, ληστρικές συμμορίες, διαφθορά, αυθαιρεσίες, πατριδοκαπηλία, τυχοδιωκτισμός, κολακεία, ανομία, βία, αδικία, συκοφαντία, εκμαυλισμός, δουλοπρέπεια προς ξένα κέντρα αποφάσεων ήταν τα χαρακτηριστικά του πολιτικού περιβάλλοντος. Ήδη με την έλευση της Αντιβασιλείας η κατασπατάληση του δημοσίου χρήματος και ο πλουτισμός ημετέρων εισήλθαν στο δημόσιο βίο. Η οικονομική καταστροφή του τόπου φυσική απόρροια της δεκαετούς επανάστασης επέσυρε για το έθνος μακροχρόνια οικονομικά δεσμά με τη μορφή εξωτερικών δανείων από ξένες δυνάμεις. Τα δάνεια αυτά από την επαναστατική ακόμη περίοδο εξυπηρέτησαν διπλωματικούς σκοπούς και στρατιωτικές ανάγκες αλλά είχαν επαχθέστατους όρους. Δέσμευσαν δε την οικο-

νομική πολιτική του υπό οργάνωση κράτους και επέτρεψαν σε ξένα κέντρα να επεμβαίνουν προς όφελος τους στα εσωτερικά του. Πολλάκις οι ξένες κυβερνήσεις χρησιμοποίησαν το δημόσιο χρέος της Ελλάδος ως μέσον πίεσης και ελέγχου στα όρια της δυνάστευσης, αντιμετωπίζοντας τη, κατά κάποιον τρόπο, ως οικονομική αποικία τους. Επιπρόσθετα εξέθρεψαν ύποπτα στοιχεία στο δημόσιο βίο, δημιούργησαν φατριαστικές συμπεριφορές ημετέρων και προκάλεσαν διχόνοιες στον εξαθλιωμένο λαό. Η κατάσταση αυτή όξυνε το δημοσιονομικό πρόβλημα και επέτεινε την ανάγκη νέου δανεισμού ώστε σταδιακά η Ελλάς κατέστη χρεώστης όλων των μεγάλων δυνάμεων.

Η ολοκληρωμένη κατανόηση βέβαια της πορείας του ελληνικού έθνους για ολοκλήρωση προϋποθέτει γνώση του ευρύτερου ιστορικού πεδίου. Η Ευρώπη που ετοιμάζονταν να υποδεχτεί τον 20ο αιώνα προέρχονταν από μακραίωνη πολεμική αντιπαράθεση των ευρωπαϊκών κρατών για επικράτηση. Παράλληλα αφήνοντας πίσω τον Μεσαίωνα με την Αναγέννηση οι λαοί της πάλευαν να αποτινάξουν την αυταρχικότητα. Όσο η ευρωπαϊκή παιδεία πρόοδευε τόσο οι ευρωπαϊκές κοινωνίες απομακρύνονταν από το δεσποτισμό στρεφόμενες στον φιλελευθερισμό. Πλήθος επαναστάσεων και ξεσηκωμών ακατάπαυστα δήλωναν ότι οι ευρωπαϊκοί πληθυσμοί είχαν συνδέσει την ευημερία τους με την ευημερία του γενέθλιου έθνους τους. Τους τελευταίους αιώνες της δεύτερης χιλιετίας η Ευρώπη βίωνε τη γέννηση των εθνικών κρατών. Η ιστορική εξέλιξη δικαίωσε το λαϊκό ένστικτο των ευρωπαϊκών κοινωνιών. τελικά μέσω των εθνικών κρατών η Ευρώπη γνώρισε ευημερία και πρόοδο όσο ποτέ άλλοτε. Αυτό όμως έγινε μετά από τιτάνιους αγώνες και δυο παγκόσμιους πολέμους. Τα εθνικά κράτη ως εκπρόσωποι του φιλελευθερισμού επικράτησαν των επίδοξων αυτοκρατοριών του δεσποτισμού. Στη μεγάλη αυτή σύγκρουση που έλαβε χώρα το πρώτο μισό του 20ου αιώνα η μικρή Ελλάς πρωταγωνίστησε. Λαμβάνοντας ως αντιδάνειο τα φώτα του πολιτισμού σήκωσε το λάβαρο της ελευθερίας με την επανάσταση της και από εκείνη τη στιγμή πήρε τη θέση της στο πεδίο πάλης των εθνών. Πεδίο πάλης του φιλελευθερισμού με το δεσποτισμό. Πάλη που πρώτα δόθηκε μέσα σε κάθε έθνος. Ανάλογα με το ποια πλευρά επικρατούσε εντός του κράτους τάσσονταν και αυτό με τον αντίστοιχο σχηματισμό. Κάποιες φορές όμως η βούληση του Έθνους δεν ταυτίστηκε με τη θέληση του Κράτους.

Σίγουρα προδότες υπήρξαν σε κάθε πλευρά. Σίγουρα υπήρξαν άνθρωποι που για ίδιον όφελος συνειδητά πούλησαν την πατρίδα τους. Όμως τα περισσότερα λάθη έγιναν από εσφαλμένες επιλογές ή παραλείψεις. Το ασφαλέστερο κριτήριο λοιπόν εξαγωγής συμπερασμάτων είναι ο εντοπισμός της υιοθετούμενης κοσμοθεωρίας. Τι εκτιμούσε κάποιο άτομο ή κάποιος λαός ότι προωθούσε το ευ ζην; Ο φιλελευθερισμός ή ο δεσποτισμός; Η απάντηση σε αυτό το ερώτημα φωτίζει ιστορικές πράξεις και επιλογές. Μεταβολή δε στις πεποιθήσεις μετέβαλε και τις επιλογές όχι μόνο ατόμων αλλά και ολόκληρων κοινωνιών.

Πάντως όλες, ανεξαιρέτως, οι ξένες δυνάμεις από την πρώτη στιγμή της γέννησης του ελληνικού κρατιδίου, αδιαλείπτως και μέχρι τις μέρες μας, απέκτησαν συνεργάτες, υπαλλήλους και πράκτορες. Δημιούργησαν έναν ασύμμετρο στρατό στελεχών για την εξυπηρέτηση των δικών τους συμφερόντων. Στρατολόγησαν εκπαίδευσαν, υποστήριξαν και χρησιμοποίησαν ένα πλήθος εξωνημένων αντρών και γυναικών της Ελλάδας προς όφελος τους. Για να πετύχουν το σκοπό τους αυτό οι ξένες δυνάμεις ξόδεψαν μεγάλα χρηματικά ποσά τα οποία και τα επανέκτησαν στο πολλαπλάσιο ως καρπό επένδυσης, αφού αυτό ακριβώς ήταν: επένδυση δημιουργίας ντόπιων υπηρετών της πολιτικής τους. Οι πρόθυμοι των ξένων πρεσβειών όχι μόνο δεν έλειψαν αλλά ενίοτε συνωστίζονταν πλειοδοτώντας σε ευκαμψία μέσης και πνεύματος. Αυτή την κοινωνική και πολιτική πληγή δημιούργησαν και εξέθρεψαν οι ξένες διπλωματίες αποσκοπώντας στον έλεγχο του ελληνικού κρατιδίου για την εξυπηρέτηση των δικών τους συμφερόντων. Για το σκοπό αυτό επιδίωξαν από την πρώτη στιγμή τη χειραγώγηση της εγχώριας πολιτικής σκηνής, της παιδείας, του πολιτισμού ακόμα και της κουλτούρας της ελληνικής κοινωνίας. Χρησιμοποίησαν ως μέσον πακτωλό χρημάτων και παροχή αξιωμάτων προς άτομα πιστά στην πολιτική τους. Γι' αυτό και διαχρονικά στήριξαν οι ξένες δυνάμεις την ανάπτυξη πολιτικών κομμάτων, τη δημιουργία δυτικοκεντρικού εκπαιδευτικού συστήματος, την εξάρτηση του ακαδημαϊκού χώρου από ξένα πνευματικά κέντρα, τη διαπλοκή του οικονομικού κόσμου με ξένα οικονομικά συμφέροντα και την με κάθε τρόπο αποδυνάμωση της ελληνικότητας. Η μουσική, οι χοροί, τα γράμματα, η διατροφή αλλά και ο καθημερινός τρόπος ζωής στο σύνολο του βρίσκονταν διαρκώς σε διαδικασία αλλοίωσης και απο-

ελληνοποίησης τους. Τα αποτελέσματα του φαινομένου αυτού είναι πλέον ορατά τα τελευταία πενήντα χρόνια, που δεν είναι απότοκα μιας αυτοματοποιημένης ιστορικής εξέλιξης, αλλά καρπός οργανωμένης και συστηματικής διαχρονικής προσπάθειας. Τη διαδικασία αυτή ενίσχυσαν κατά περίσταση η φτώχεια του ελληνικού λαού και οι δυστυχία που σωρρεύονταν από τους διαρκείς αγώνες του για εθνική ελευθερία. Σε τελική ανάλυση όμως πάντα ήταν άνθρωποι που υλοποιούσαν την εξυπηρέτηση των ξένων σκοπών. Ομοεθνείς μας που καπηλευόμενοι υψηλές αξίες και ιδανικά συνειδητά πρόδιδαν την πατρίδα τους για ατομικό τους όφελος.

Ο μελετητής της ιστορίας μπορεί να εντοπίσει τους πουλημένους Έλληνες με μια σχετικώς ασφαλή μέθοδο: ακολουθώντας το χρήμα. Οι προδότες του ελληνισμού υπάλληλοι άνομων αλλότριων συμφερόντων σχεδόν πάντα αυτοί αλλά και τα παιδιά τους ακόμα και τα παιδιά των παιδιών τους εκτός από τιμές κι αξιώματα απόλαυσαν και αμύθητα πλούτη. Γιατί ασχέτως των ψευτοδικαιολογιών που κατά καιρούς επικαλέστηκαν οι πουλημένοι, ο πραγματική αιτία των υπηρεσιών τους ήταν να καρπωθούν θέσεις και πλούτο, να περάσουν καλά αυτοί σε βάρος των υπολοίπων συμπατριωτών τους. Γι’ αυτό ακριβώς οι ξένοι εργοδότες τους πάντα τους άμειβαν πλουσιοπάροχα, τους παρείχαν θέσεις και τιμές, εξασφάλιζαν μέχρι τρίτης γενεάς τους απογόνους τους, που συχνά χρίζονταν διάδοχοι υπηρέτες και πάντα τους υπεράσπιζαν με λύσσα όταν αυτοί κινδύνευαν. Οι άνθρωποι αυτοί δεν βρέθηκαν μόνο σε χώρους κομματικούς, αλλά σε κάθε κοινωνικό φάσμα. Υπηρέτες ξένων συμφερόντων λειτούργησαν στα κόμματα, στα πανεπιστήμια, στις επιχειρήσεις, στον καλλιτεχνικό κόσμο, στη δημοσιογραφία, στον δικαστικό κλάδο, στα σώματα ασφαλείας. Αυτό το φαινόμενο δυστυχώς διαρκεί μέχρι σήμερα με πρωτοφανή ιστορικά ένταση.

Ο μελετητής λοιπόν οποιασδήποτε ιστορικής περιόδου οφείλει προκειμένου να κατανοήσει πράξεις ή παραλήψεις εντός του ελληνικού χώρου να γνωρίζει το ευρύτερο γεωπολιτικό πλαίσιο. Με αυτό τον τρόπο θα κατανοήσει γεγονότα που αλλιώς φαντάζουν «αλλόκοτα». Δεν είναι όμως. Απλά κάποια από αυτά οφείλονται σε ξένα κελεύσματα. Για να είμαστε όμως δίκαιοι στην ιστορική μας κρίση πρέπει να εντοπίσουμε και το ότι υπήρξαν Έλληνες που όχι μόνο δεν πρόδωσαν το Έθνος αλλά αντίθετα το εξυπηρέτησαν αξιοποιώντας τον

ανταγωνισμό των ξένων δυνάμεων προς όφελος του ελληνισμού. Η διάκριση όμως αυτών των προσωπικοτήτων θέλει προσοχή και επιμέλεια στη μελέτη. Οπωσδήποτε όμως ισχύει η αρχή: το κάθε έργο κρίνεται από το αποτέλεσμα.

Πάντως στην πλέον κρίσιμη στιγμή της σύγχρονης ιστορίας μας, το 1909 το έθνος επανεκκίνησε. Το Δεκαπενταύγουστο επιβλήθηκε της ξενοκίνητης ολιγαρχίας με τα όπλα του. Εκ των κάτω του στρατεύματος οι στρατιωτικοί, ως το ένοπλο δυναμικό του ελληνισμού, μετέδωσαν προς τα πάνω την απόφαση του λαού για ανόρθωση. Οι εγχώριες δυνάμεις του δεσποτισμού σαρώθηκαν από την ορμή των κινηματιών. Κινήθηκαν περίπου 250 αξιωματικοί κι υπαξιωματικοί με 2.000 οπλίτες. Το καθεστώς δεν έπεσε. Ξεφούσκωσε τσιρίζοντας αλαφιασμένο σαν μπαλόνι που τ' αφήνει πιτσιρίκος. Δέκα χρόνια μετά ήταν στην Μικρασία και στην Κωνσταντινούπολη. Δεκατρία χρόνια μετά την επανεκκίνηση συνέβη η Μικρασιατική Καταστροφή. Χρειάστηκε νέα επανεκκίνηση. Σαράντα χρόνια αργότερα, μετά το έπος του '40, την Αντίσταση και τον Εμφύλιο, μια ακόμη επανεκκίνηση έλαβε χώρα. Έκτοτε το έθνος γνώρισε την μεγαλύτερη άνοδο του βιοτικού του επιπέδου από τότε που σκλαβώθηκε, πριν μισή χιλιετία. Η άνοδος αυτή όμως ήταν μονόπλευρη, υλική. Όσο αναγκαία κι αν ήταν, για τη διασφάλιση του ζην, η πολιτισμική μας ανόρθωση είναι πλέον επιβεβλημένη, για το ευ ζην. Αυτό που ζούμε όμως σήμερα στηρίζεται σ' εκείνη την πρώτη επανεκκίνηση του 1909. Γι' αυτό η μελέτη της ιστορίας έχει θεμελιώδη σημασία στη πορεία της αυτογνωσίας μας. Για την επανεκκίνηση του ελληνικού πολιτισμού._ (δγκ)

Ο θρύλος των Σουλιωτών

Η ιστορική συνέχεια δικαίωσε την προαιώνια ελληνική σοφία, χάρισμα ανεκτίμητο στην ανθρωπότητα: η ιδέα νικάει την ύλη. Γι' αυτό άλλωστε και η θυσία τους έγινε αμέσως οικουμενικό σύμβολο, πανανθρώπινο. Δίδαξαν τον κόσμο ολόκληρο ότι το ιδανικό της Ελευθερίας νικά και τυράννους και πλούτη και δολιότητες και μίση και έχθρες και φθόνους. Αποτέλεσμα; διακόσια χρόνια μετά ο τύραννος δεν υπάρχει! Οι Σουλιώτες όμως υπάρχουν ακόμα, είναι εδώ! Ελεύθεροι! Κράτησαν έτσι ζωντανή την παρακαταθήκη του γέρο Κουτσονίκα που σκοτώθηκε με τους γιους του πολεμώντας στο Σέλτσο: "...όπου υπάρξουν οι Σουλιώτες, εκεί θα υπάρξει και το Σούλι...". Ιδέα αιώνια λοιπόν το Σούλι. Φάρος ελευθερίας που φωτίζει τον ελληνικό τρόπο ευζωΐας, σφραγίζοντας με το αίμα τους τη ρήση των αρχαίων προγόνων τους: βάση της ευδαιμονίας η ελευθερία και της ελευθερίας η ευψυχία. Ο αγώνας τους στο Σούλι κι η θυσία τους σε Ζάλογγο και Σέλτσο ανύψωσε τότε τα ελληνικά ιδανικά, σε ιδανικά πανανθρώπινα.

Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ινφογνώμων το βιβλίο του Δ. Γ. Κουτσονίκα «Ο Θρύλος των Σουλιωτών». Στις σελίδες του βιβλίου δίνεται ενιαία η ιστορία του Σουλίου και των θρυλικών αγώνων των Σουλιωτών για ελευθερία και αποτυπώνεται η τεράστια συμβολή τους στην εθνική Παλιγγενεσία, δοσμένη μέσα στο ευρύτερο ιστορικό πλαίσιο της ηπειρώτικης γης από την αρχαιότητα ως τα χρόνια της Ελληνικής Επανάστασης, παράλληλα με τους διαρκείς εθνικούς αγώνες για Ανεξαρτησία αλλά και τις παγκόσμιες γεωστρατηγικές εξελίξεις.

dimitris koutsonikas

Greece on fire

pioneers of freedom

emfilox

δ. γ. κουτσονίκας

σκέψεις γραπτές

emfilox

ISSN 2654-1831

